

भक्तामर-स्तोत्र

Bhaktāmara-Stōtra

आचार्य श्री मानतुंग स्वामी
Acharya śrī Mānatuṅgā swami

परिचय : यह सुप्रसिद्ध स्तोत्र है। कुद्ध नृपति द्वारा आचार्य मानतुंग को बलपूर्वक पकड़वा कर 48 तालों के अंदर बंद करवा दिया गया था। उस समय धर्म की रक्षा और प्रभावना हेतु आचार्यश्री ने भगवान् आदिनाथ की इस भक्ति-स्तुति की रचना की थी, जिस से 48 ताले स्वयं टूट गये थे और राजा ने क्षमा माँगकर उनके प्रति बड़ी भक्ति प्रदर्शित की थी। ‘भक्तामर-स्तोत्र’ का पाठ समस्त विघ्न-बाधाओं का नाशक और सब प्रकार मंगलकारक माना जाता है। इसका प्रत्येक श्लोक मंत्र मानकर उसकी आराधना भी की जाती है।

Paricaya: Yaha suprasid'dha stōtra hai. Krud'dha nṛpati dvārā ācārya mānatuṅga kō balapūrvaka pakāraवा kara 48 tālōṁ kē andara banda karavā diyā gayā thā. Usa samaya dharma kī rakṣā aura prabhāvanā hētu ācāryaśrī nē bhagavān ādinātha kī isa stuti kī racanā kī thī, jisase 48 tālē svayam tūṭa gayē thē aura rājā nē kṣamā māṁgakara unakē prati bañi bhakti pradarśita kī thī. 'Bhaktāmara-stōtra' kā pāṭha samasta vighna-bādhā'ōṁ kā nāśaka aura saba prakāra maṅgalakāraka mānā jātā hai. Isakā pratyēka ślōka mantra mānakara usakī ārādhanā bhī kī jātī hai |

(अधिक जानकारी के लिए हमारे यहाँ से प्रकाशित ‘भक्तामर-स्तोत्रम्’ देखें।)

(Adhika jānakārī kē li'ē hamārē yahāṁ sē prakāśita 'bhaktāmara-stōtram' dēkhēṁ |)

(वसंत-तिलका छंद)
(Vasanta-tilakā chhanda)

भक्तामर-प्रणत-मौलि-मणि-प्रभाणा-
मुद्योतकं दलित-पाप-तमो-वितानम्।
सम्यक् प्रणम्य जिन-पाद-युगं युगादा-
वालम्बनं भव-जले पततां जनानाम्॥१॥

Bhaktāmara-praṇata-mauli-maṇi-prabhāṇā
Mudyōtakam dalita-pāpa-tamō-vitānam |
Samyak praṇamya jina-pāda-yugam yugādā-
vālambanam bhava-jalē patatām janānām ||1||

यः संस्तुतः सकल-वाङ्मय-तत्त्व-बोधा-
 दुद्भूत-बुद्धि-पटुभिः सुर-लोकनाथैः |
 स्तोत्रैर्जगत् - त्रितय - चित - हरैरुदारै:,
 स्तोष्ये किलाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥२॥

Ya: Sanstuta: Sakala-vāngmaya-tattva-bōdhā-
 dudbhūta-bud'dhi-paṭubhi: Sura-lōkanāthai: |
 Stōtrairjagat - tritaya - citta - harairudārai:,
 Stōṣyē kilāhamapi tam prathamam jinēndram ||2||

बुद्धया विनापि विबुधार्चित-पाद-पीठ
 स्तोतुं समुद्यत-मतिविंगत-त्रपोऽहम्।
 बालं विहाय जल-संस्थितमिन्दु-बिम्ब-
 मन्यः क इच्छति जनः सहसा ग्रहीतुम् ॥३॥

Bud'dhayā vināpi vibudhārcita-pāda-pīṭha
 Stōtum samudyata-matirvigata-trapōham |
 Bālarām vihāya jala-sansthita mindu-bimba-
 Man'ya: Ka icchatijana: Sahasā grahitum ||3||

वक्तुं गुणान्वुण-समुद्र शशांक-कान्तान्,
 कस्ते क्षमः सुर-गुरु-प्रतिमोऽपि बुद्ध्या |
 कल्पान्त-काल-पवनोद्धत-नक्र-चक्रम्,
 को वा तरीतुमलम्बुनिधिं भुजाभ्याम् ॥४॥

Vaktum guṇān'guṇa-samudra śaśāṅka-kāntān,
 Kastē kṣama: Sura-guru-pratimōpi bud'dhyā |
 Kalpānta-kāla-pavanōd'dhata-nakra-cakram,
 Kō vā tarītumalamambunidhim bhujābhyaṁ ||4||

सोऽहं तथापि तव भक्ति-वशान्मुनीश!
 कर्तुं स्तवं विगत-शक्तिरपि प्रवृत्तः।
 प्रीत्यात्म-वीर्यमविचार्य मृगी मृगेन्द्रम्,
 नाभ्येति किं निज-शिशोः परिपालनार्थम् ॥५॥
 Sōham tathāpi tava bhakti-vaśānmuniśa!
 Kartum stavam vigata-śaktirapi pravṛtta: |
 Prītyātm-a-vīryamavicārya mrgī mrgēndram,
 Nābhyeiti kiṁ nija-siśo: Paripālanārtham ||5||

अल्प-श्रुतं श्रुतवतां परिहास-धाम!
 त्वदभक्तिरेव मुखरीकुरुते बलान्माम्।
 यत्कोकिलः किल मधौ मधुरं विरौति,
 तच्चाम-चारु-कलिका-निकरैक-हेतुः ॥६॥
 Alpa-śrutam śrutavatām parihāsa-dhāma!
 Tvadbhaktirēva mukharīkurutē balānmām |
 Yatkōkila: Kila madhau madhuram virauti,
 Taccāmra-cāru-kalikā-nikaraika-hētu: ||6||

त्वत्संस्तवेन भव-सन्तति-सन्निबद्धम्,
 पापं क्षणात्क्षयमुपैति शरीरभाजाम्।
 आक्रान्त-लोकमलि-नीलमशेषमाशु,
 सूर्याशु-भिन्नमिव शार्वरमन्धकारम् ॥७॥
 Tvatsanstavēna bhava-santati -sannibad'ham,
 Pāpam kṣaṇātκṣayamupaiti arīrabhājām |
 Ākrānta-lōkamali-nīlamaśēsamāśu,
 Sūryānśu-bhitnnamiva śārvaramandhakāram ||7||

मत्त्वेति नाथ! तव संस्तवनं मयेद-
 मारभ्यते तनु-धियापि तव प्रभावात् ।
 चेतो हरिष्यति सतां नलिनी-दलेषु,
 मुक्ता-फलदयुतिमुपैति ननूद-बिन्दुः ॥८॥
 Mattvēti nātha! Tava sanstavanam mayēda-
 Mārabhyatē tanu-dhiyāpi tava prabhāvāt |
 Cētō hariṣyati satām nalinī-dalēṣu,
 Muktā-phaladyutimupaiti nanūda-bindu: ||8||

आस्तां तव स्तवनमस्त-समस्त-दोषम्,
त्वत्संकथाऽपि जगतां दुरितानि हन्ति ।
दूरे सहस्रिकरणः कुरुते प्रभैव,
पद्माकरेषु जलजानि विकासभाञ्जि ॥९॥

Āstāṁ tava stavanamasta-samasta-dōṣam,
Tvatsaṅkathāpi jagatāṁ duritāni hanti |
Dūrē sahasrakiraṇa: Kurutē prabhaiva,
Padmākarēṣu jalajāni vikāsabhāñji ||9||

नात्यद्भुतं भुवन-भूषण भूत-नाथ!
भूतैर्गुणैर्भूवि भवन्तमभिष्टुवन्तः ।
तुल्या भवन्ति भवतो ननु तेन किं वा,
भूत्याश्रितं य इह नात्मसमं करोति ॥१०॥

Nātyadbhutaṁ bhuvana-bhūṣaṇa bhūta-nātha!
Bhūtairguṇairbhūvi bhavantamabhiṣṭuvanta: |
Tulyā bhavanti bhavatō nanu tēna kīm vā,
Bhūtyāśritam ya iha nātmasamaṁ karōti ||10||

दृष्ट्वा भवन्तमनिमेष-विलोकनीयम्,
नान्यत्र तोषमुपयाति जनस्य चक्षुः ।
पीत्वा पयः शशिकर-द्युति-दुर्गथ-सिन्धोः,
क्षारं जलं जल-निधे रसितुं कः इच्छेत् ॥११॥

Dṛṣṭvā bhavantamanimēṣa-vilōkanīyam,
Nān'yatra tōṣamupayāti janasya cakṣu: |
Pītvā paya: Śaśikara-dyuti-dugdha-sindhō:,
Kṣāram jalam jala-nidhē rasitum ka: Icchēt ||11||

यैः शान्त-राग-रुचिभिः परमाणुभिस्त्वम्,
निर्मापितस्त्रिभुवनैक - ललाम - भूत !
तावन्त एव खलु तेऽप्यणवः पृथिव्याम्,
यते समानमपरं न हि रूपमस्ति ॥१२॥

Yai: Śānta-rāga-rucibhi: Paramāṇubhistvam,
Nirmāpitastribhuvanaika - lalāma – bhūta!
Tāvanta ēva khalu tēpyaṇava: Pṛthivyām,
Yattē samānamaparam na hi rūpamasti ||12||

वक्त्रं क्व ते सुर-नरोरग-नेत्र-हारि,
निःशेष-निर्जित-जगत्त्रितयोपमानम् ।
बिन्दुं कलंक-मलिनं क्व निशाकरस्य,
यद्वासरे भवति पांडु-पलाश-कल्पम् ॥१३॥

Vaktrām kva tē sura-narōraga-nētra-hāri,
Ni:Śeṣa-nirjita-jagattritayōpamānam |
Bimbām kalañka-malinām kva niśākarasya,
Yadvāsarē bhavati pāṇḍu-palāśa-kalpam ||13||

सम्पूर्ण-मंडल-शशांक-कला-कलाप-
शुभ्रा गुणास्त्रिभुवनं तव लंघयन्ति ।
ये संश्रितास्त्रिजगदीश्वर-नाथमेकम्,
कस्तान्निवारयति संचरतो यथेष्टम् ॥१४॥

Sampūrṇa-maṇḍala-śaśāṅka-kalā-kalāpa-
Subhrā guṇāstribhuvanām tava laṅghayanti |
Yē sanśritāstrijagadīśvara-nāthamēkam,
Kastānnivārayati sañcaratō yathēṣṭam ||14||

चित्रं किमत्र यदि ते त्रिदशांगनाभि-
र्नीतं मनागपि मनो न विकार-मार्गम् ।
कल्पान्त-काल-मरुता चलिताचलेन,
किं मन्दराद्रि-शिखरं चलितं कदाचित् ॥१५॥

Citram kimatra yadi tē tridaśāṅganābhīr-
Nītarām manāgapi manō na vikāra-mārgam |
Kalpānta-kāla-marutā calitācalēna,
Kim mandarādri-śikharam calitarām kadācit ||15||

निर्धूम - वर्तिरपवर्जित - तैल - पूरः,
कृत्स्नं जगत्त्रयमिदं प्रकटीकरोषि ।
गम्यो न जातु मरुतां चलिताचलानाम्,
दीपोऽपरस्त्वमसि नाथ जगत्प्रकाशः ॥१६॥

Nirdhūma - vartirapavarjita - taila - pūra:,
Kṛtsnarām jagattrayamidām prakaṭīkarōṣi |
Gamyō na jātu marutām calitācalānām,
Dīpoḥparastvamasi nātha jagatprakāśa: ||16||

नास्तं कदाचिदुपयासि न राहु-गम्यः,
स्पष्टीकरोषि सहसा युगपज्जगन्ति ।
नाम्भोधरोदर-निरुद्ध-महा-प्रभावः,
सूर्यातिशायि-महिमासि मुनीन्द्र! लोके ॥१७॥

Nāstam kadācidupayāsi na rāhu-gamya:
Spaṣṭīkarōṣi sahasā yugapajjaganti |
Nāmbhōdhara-nirud'dha-mahāprabhāva:
Sūryātiśāyi-mahimāsi munīndra! Lōkē||17||

नित्योदयं दलित-मोह-महान्धकारम्,
गम्यं न राहु-वदनस्य न वारिदानाम् ।
विभाजते तव मुखाब्जमनल्पकान्ति,
विद्योतयज्जगदपूर्व-शशान्क-बिम्बम् ॥१८॥

Nityōdayaṁ dalita-mōha-mahāndhakāram,
Gamyāṁ na rāhu-vadanasya na vāridānām |
Vibhrājatē tava mukhābjamanalpakānti,
Vidyōtayajjagadapūrva-śāśānka-bimbam ||18||

किं शर्वरीषु शशिनाऽहिन विवस्त्वता वा,
युष्मन्मुखेन्दु-दलितेषु तमःसु नाथ |
निष्पन्न-शालि-वन-शालिनि जीव-लोके,
कार्यं कियज्जलधरैर्जल-भार-नम्रैः ॥१९॥

Kim śarvarīṣu śaśinābhñīvivasvatā vā,
Yuṣmanmukhēndu-dalitēṣu tamā:Su nātha |
Niṣpatra-śāli-vana-śālini jīva-lōkē,
Kāryaṁ kiyajjaladharairjala-bhāra-namrai: ||19||

जानं यथा त्वयि विभाति कृतावकाशम्,
नैवं तथा हरिहरादिषु नायकेषु ।
तेजः स्फुरन्मणिषु याति यथा महत्त्वम्,
नैवं तु काच-शकले किरणाकुलेऽपि ॥२०॥

Jñānaṁ yathā tvayi vibhāti kṛtāvakāśam,
Naivāṁ tathā hariharādiṣu nāyakēṣu |
Tējaḥ Sphuranmaṇiṣu yāti yathā mahattvam,
Naivāṁ tu kāca-śakalē kirāṇākulēpi ||20||

मन्ये वरं हरिहरादय एव दृष्टा,
दृष्टेषु येषु हृदयं त्वयि तोषमेति ।
किं वीक्षितेन भवता भुवि येन नान्यः,
कश्चिन्मनो हरति नाथ! भवान्तरेऽपि ||२१||

Man'yē varam hariharādaya ēva dṛṣṭā,
Dṛṣṭēṣu yēṣu hṛdayam tvayi tōṣamēti |
Kim vīkṣitēna bhavatā bhuvi yēna nān'ya:
Kaścinmanō harati nātha! Bhavāntarēpi ||21||

स्त्रीणां शतानि शतशो जनयन्ति पुत्रान्,
नान्या सुतं त्वदुपमं जननी प्रसूता ।
सर्वा दिशो दधति भानि सहस-रश्मिम्,
प्राच्येव दिग्जनयति स्फुरदंशुजालम् ||२२||

Strīṇāṁ śatāni śataśō janayanti putrān,
Nān'yā sutāṁ tvadupamaṁ jananī prasūtā |
Sarvā diśō dadhati bhāni sahasra-raśmim,
Prācyēva digjanayati sphuradaṁśujālam ||22||

त्वामामनन्ति मुनयः परमं पुमांस-
मादित्य-वर्णममलं तमसः पुरस्तात् ।
त्वामेव सम्यगुपलभ्य जयन्ति मृत्युम्,
नान्यः शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र! पन्थाः ||२३||

Tvāmāmanantī munaya: Paramam pumānsa-
Māditya-varṇamamalaṁ tamasa: Purastāt |
Tvāmēva samyagupalabhyā jayanti mṛtyum,
Nān'ya: Śiva: Śivapadasya munīndra! Panthā: ||23||

त्वामव्ययं विभुमचिन्त्यमसंख्यमाद्यम्,
ब्रह्माण-मीश्वर-मनन्त-मनंगकेतुम् ।
योगीश्वरं विदितयोगमनेकमेकम्,
जानस्वरूपममलं प्रवदन्ति सन्तः ||२४||

Tvāmavyayaṁ vibhumacintyamasaṅkhyamādyam,
Brahmāṇa-mīśvara-mananta-manangakētum |
Yōgīśvaram vidiτayōgamanēkamēkam,
Jñānasvarūpamamalaṁ pravadanti santa: ||24||

बुद्धस्त्वमेव विबुधार्चित-बुद्धि-बोधात्,
त्वं शंकरोऽसि भुवन-त्रय-शंकरत्वात्।
धातासि धीर! शिवमार्ग-विधेर्विधानात्,
व्यक्तं त्वमेव भगवन्! पुरुषोत्तमोऽसि ||२५॥

Bud'dhastvamēva vibudhārcita-bud'dhi-bōdhāt,
Tvaṁ śankarō̄asi bhuvana-traya-śankaratvāt |
Dhātāsi dhīra! Śivamārga-vidhērvihānāt,
Vyaktam tvamēva bhagavan! Puruṣottamō̄asi ||25||

तुभ्यं नमस्त्रिभुवनार्ति-हराय नाथ!
तुभ्यं नमः क्षिति-तलामल-भूषणाय |
तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय,
तुभ्यं नमो जिन! भवोदधि-शोषणाय ||२६॥

Tubhyam namastribhuvanārti-harāya nātha!
Tubhyam nama: Kṣiti-talāmala-bhūṣaṇāya |
Tubhyam namastrijagata: Paramēśvarāya,
Tubhyam namō jina! Bhavōdadhi-śōṣaṇāya ||26||

को विस्मयोऽत्र यदि नाम गुणैरशेषै-
स्त्वं संश्रितो निरवकाशतया मुनीश !
दोषैरुपात्-विविधाश्रय - जात - गर्वः
स्वप्नान्तरेऽपि न कदाचिदपीक्षितोऽसि ||२७॥

Kō vismayō̄atra yadi nāma guṇaираśēṣai-
Stvaṁ sanśritō niravakāśatayā munīśa!
Dōṣairupāttā-vividhāśraya - jāta – garvalih
Svapnāntarēapi na kadācidapīkṣitōasi ||27||

उच्चैरशोक - तरु - संश्रितमुन्मयूख-
माभाति रूपममलं भवतो नितान्तम्।
स्पष्टोल्लसत्किरणमस्त-तमो-वितानम्,
बिन्बं रवेरिव पयोधर-पाशववर्ति ||२८॥

Uccairaśōka - taru - sanśritamunmayūkha-
Mābhāti rūpamamalam bhavatō niitāntam |
Spaṣṭollasatkiraṇamasta-tamō-vitānam,
Bimbaṁ ravēriva payōdhara-pāśrvavarti ||28||

सिंहासने मणि-मयूख-शिखा-विचित्रे,
 विभ्राजते तव वपुः कनकावदातम् ।
 बिम्बं वियद्विलसदंशुलता-वितानम्,
 तुंगोदयाद्रि-शिरसीव सहस-रश्मेः ||२९॥
 Simhāsanē maṇi-mayūkha-śikhā-vicitrē,
 Vibhrājatē tava vapu: Kanakāvadātam |
 Bimbam viyadvilasadanśulatā-vitānam,
 Tungōdayādri-śirasīva sahasra-raśmē: ||29||

कुन्दावदात-चल-चामर-चारु-शोभम्,
 विभ्राजते तव वपुः कलधौत-कान्तम् ।
 उद्यच्छशांक शुचि-निर्झर-वारि-धार-
 मुच्चैस्तटं सुरगिरेरिव शातकौम्भम् ||३०॥
 Kundāvadāta-cala-cāmara-cāru-śobham,
 Vibhrājatē tava vapu: Kaladhauta-kāntam |
 Udyacchaśānk-śuci-nirjhara-vāri-dhāra-
 Muccaistaṭam suragirēriva śātakaumbham ||30||

छत्र-त्रयं तव विभाति शशांककान्त-
 मुच्चैः स्थितं स्थगित-भानु-कर-प्रतापम् ।
 मुक्ता-फल-प्रकर-जाल-विवृद्ध-शोभम्,
 प्रख्यापयत्तिजगतः परमेश्वरत्वम् ||३१॥
 Chatra-trayam tava vibhāti śāśāṅka-kānta-
 Muccai: Sthitam sthagita-bhānu-kara-pratāpam |
 Muktā-phala-prakara-jāla-vivṛd'dha-śobham,
 Prakhyāpayat्तिजगata: Paramēśvaratvam ||31||

गम्भीर-तार-रव-पूरित-दिग्विभाग-
 स्त्रैलोक्य-लोक-शुभ-संगमभूतिदक्षः ।
 सद्धर्मराज-जय-घोषण-घोषकः सन्,
 खे दुन्दुभिर्धर्वनति ते यशसः प्रवादी ||३२॥
 Gambhīra-tāra-rava-pūrita-digvibhāga-
 Strailōkya-lōka-śubha-sangamabhūtidakṣa: |
 Sad'dharmarāja-jaya-ghoṣaṇa-ghoṣaka: San,
 Khē dundubhirdhvani tē yaśasa: Pravādī||32||

मन्दार - सुन्दर - नमेरु - सुपारिजात-
 सन्तानकादि-कुसुमोत्कर-वृष्टिरुद्धा ।
 गन्धोद-बिन्दु-शुभ-मन्द-मरुत्प्रयाता,
 दिव्या दिवः पतति ते वचसां ततिर्वा ॥३३॥
 Mandāra - sundara - namēru - supārijāta-
 Santānakādi-kusumōtakara-vṛṣṭirud'dhā ।
 Gandhōda-bindu-śubha-manda-marutprayātā,
 Divyā diva: Patati tē vacasāṁ tatirvā ||33||

शुम्भत्प्रभा-वलय-भूरि-विभाविभोस्ते,
 लोकत्रये दयुतिमतां दयुतिमाक्षिपन्ति ।
 प्रोद्यद्विवाकर-निरन्तर-भूरि - संख्या,
 दीप्त्या जयत्यपि निशामपि सोम-सौम्याम् ॥३४॥
 Śumbhatprabhā - valaya-bhūri-vibhāvibhōstē,
 Lōkatrayē dyutimatāṁ dyutimākṣipanti |
 Prōdyaddivākara-nirantara-bhūri -saṅkhyā,
 Dīptyā jayatyapi niśāmapi sōma-saumyām ||34||

स्वर्गापवर्ग-गम-मार्ग-विमार्गणेष्टः,
 सद्धर्म-तत्त्व-कथनैक-पटुस्त्रिलोक्याः ।
 दिव्य-ध्वनिर्भवति ते विशदार्थ-सर्व-
 भाषा-स्वभाव-परिणाम-गुणैः प्रयोज्यः ॥३५॥
 Svargāpavarga-gama-mārga-vimārgaṇeṣṭa:,
 Sad'dharma-tattva-kathanaika-paṭustrilokyā: |
 Divya-dhvanirbhavati tē viśadārtha-sarva-
 Bhāṣā-svabhāva-pariṇāma-guṇaiḥ Prayojya: ||35||

उन्निद्र-हेम-नव-पंकज-पुञ्ज-कान्ती,
 पर्युल्लसन्नख-मयूख-शिखाभिरामौ ।
 पादौ पदानि तव यत्र जिनेन्द्र! धत्तः,
 पद्मानि तत्र विबुधाः परिकल्पयन्ति ॥३६॥
 Unnidra-hēma-nava-paṅkaja-puñja-kāntī,
 paryullasannakha-mayūkha-śikhābhirāmau |
 Pādau padāni tava yatra jinēndra! Dhatta:,
 Padmāni tatra vibudhāḥ Parikalpayanti ||36||

इत्थं यथा तव विभूतिरभूजिजनेन्द्र!
 धर्मोपदेशन - विधौ न तथा परस्य |
 याद्यक्प्रभा दिनकृतः प्रहतान्धकारा,
 ताद्यक्कुतो ग्रह-गणस्य विकाशिनोऽपि ||३७||
 It'tham yathā tava vibhūtirabhūjjinēndra!
 Dharmōpadēśana - vidhau na taṭhā parasya |
 Yādīkprabhā dinakṛtaḥ Prahatāndhakārā,
 Tādīkkutō graha-gaṇasya vikāśinōpi ||37||

श्चयोतन्मदाविल-विलोल-कपोल-मूल-
 मत्त-भ्रमद्-भ्रमर-नाद-विवृद्ध-कोपम् |
 ऐरावताभमिभ मुद्धतमापतन्तम्,
 दृष्ट्वा भयं भवति नो भवदाश्रितानाम् ||३८||
 Ścyōtanmadāvila-vilōla-kapōla-mūla-
 Matta-bhramad-bhramara-nāda-vivṛd'dha-kōpam |
 Airāvatābhāmibha mud'dhatamāpatantam,
 Dṛṣṭvā bhayaṁ bhavati nō bhavadāśritānām ||38||

भिन्नेभ-कुम्भ-गलदुज्ज्वल-शोणिताक्त-
 मुक्ता-फल-प्रकर-भूषित-भूमि-भागः |
 बद्ध-क्रमः क्रम-गतं हरिणाधिषोऽपि,
 नाक्रामति क्रम-युगाचल-संश्रितं ते ||३९||
 Bhinnēbha-kumbha-galadujjvala-śōṇitākta-
 Muktā-phala-prakara-bhūṣita-bhūmi-bhāga: |
 Bad'dha-krama: Krama-gatam harinādhīpōpi,
 Nākrāmati krama-yugācala-saṁśritam tē ||39||

कल्पान्त-काल-पवनोद्धत-वह्नि-कल्पम्,
 दावानलं ज्वलितमुज्ज्वलमुत्स्फुलिंगम् |
 विश्वं जिघत्सुमिव सम्मुखमापतन्तम्,
 त्वन्नाम-कीर्तन-जलं शमयत्यशेषम् ||४०||
 Kalpānta-kāla-pavanōd'dhata-vahni-kalpam,
 Dāvānalaram jvalitamujjvalamutsphulingam |
 Viśvarām jighatsumiva sammukhamāpatantam,
 Tvannāma-kīrtana-jalam śamayatyaśēsam ||40||

रक्तेक्षणं समद-कोकिल-कण्ठ-नीलम्,
 क्रोधोद्धतं फणिनमुत्फणमापतन्तम् ।
 आक्रामति क्रम-युगेण निरस्त-शंक-
 स्त्वन्नाम-नागदमनी हृदि यस्य पुंसः ॥४१॥

Raktēkṣaṇam samada-kōkila-kaṇṭha-nīlam,
 Krōdhōd'dhataṁ phaṇinamutphaṇamāpatantam |
 Ākrāmati krama-yugēṇa nirasta-śanka-
 Stvannāma-nāgadamanī hṛdi yasya punsa: ||41||

वल्गतुरंगगज-गर्जित-भीमनाद-
 माजौं बलं बलवतामपि भूपतीनाम् ।
 उद्यद्दिवाकर-मयूख-शिखापविद्धम्,
 त्वत्कीर्तनात्तम इवाशु भिदामुपैति ॥४२॥

Valgatturang-gaja-garjita-bhīmanāda-
 Mājau balaṁ balavatāmapi bhūpaṭīnām |
 Udyaddivākara-mayūkha-śikhāpavid'dham,
 Tvatkīrtanāttama ivāśu bhidāmupaiti ||42||

कुन्ताग्र-भिन्न-गज-शोणित-वारिवाह-
 वेगावतार - तरणातुर - योध-भीमे ।
 युद्धे जयं विजित-दुर्जय-जेय-पक्षा-
 स्त्वत्पाद-पंकज-वनाश्रयिणो लभन्ते ॥४३॥

Kuntāgra-bhinna-gaja-śōṇita-vārivāha-
 Vēgāvatāra - taranātura - yōdha-bhīmē |
 Yud'dhē jayaṁ vijita-durjaya-jēya-pakṣā-
 Stvatpāda-paṅkaja-vanāśrayiṇō labhantē ||43||

अम्भोनिधौक्षुभित-भीषण-नक्र-चक्र-
 पाठीन-पीठ-भय-दोल्वण – वाङ्वाग्नौ ।
 रंगतरंग-शिखर-स्थित-यान-पात्रास-
 त्रासं विहाय भवतः स्मरणाद् व्रजन्ति ॥४४॥

Ambhōnidhaukṣubhita-bhīṣaṇa-nakra-cakra-
 Pāṭhīna-pīṭha-bhaya-dōlvaṇa – vāḍavāgnau |
 Rangattarang-śikhara-sthita-yāna-pātrās-
 Trāsaṁ vihāya bhavata: Smaranād vrajanti ||44||

उद्भूत-शीषण-जलोदर-भार-भुग्नाः,
शोच्यां दशामुपगताश्च्युत-जीविताशाः |
त्वत्पाद-पंकज-रजोऽमृत-दिग्ध-देहा,
मत्या भवन्ति मकरध्वज-तुल्यरूपाः ||४५||

Udbhūta-bhīṣaṇa-jalōdara-bhāra-bhugnāḥ,
Śōcyāṁ daśāmupagatāścyuta-jīvitāśāḥ |
Tvatpāda-paṅkaja-rajōṁṭa-digdha-dēhā,
Martya bhavanti makaradhvaja-tulyarūpāḥ ||४५||

आपाद-कण्ठमुरु-श्रृंखल-वेष्टितांगाः,
गाढं वृहन्निगड-कोटि-निघृष्ट-जंघाः |
त्वन्नाम-मन्त्रमनिशं मनुजाः स्मरन्तः,
सद्यः स्वयं विगत-बन्ध-भया भवन्ति ||४६||

Āpāda-kaṇṭhamuru-śraṅkhala-vēṣṭitāṅgāḥ,
Gāḍham vṛhannigaḍa-kōṭi-nighṛṣṭa-jaṅghāḥ |
Tvannāma-mantramaniśāṁ manujāḥ Smarantaḥ,
Sadya: Svayam vigata-bandha-bhayā bhavanti ||४६||

मत्तद्विपेन्द्र - मृगराज-दवानलाहि-
संग्राम-वारिधि-महोदर-बन्धनोत्थम् |
तस्याशु नाशमुपयाति भयं भियेव,

यस्तावकं स्तवमिमं मतिमान धी ते ||४७||

Mattadvipēndra - mṛgarāja - davānalāhi-
Saṅgrāma-vāridhi-mahōdara-bandhanō'tham |
Tasyāśu nāśamupayātī bhayaṁ bhiyēva,
Yastāvakam stavaṁimam matimāna dhī tē ||४७||

स्तोत्र-सजं तव जिनेन्द्र! गुणैर्निबद्धाम्,
भक्त्या मया रुचिर-वर्ण-विचित्र-पुष्पाम् |
धते जनो य इह कण्ठ-गतामजस्म्,
तं 'मानतुंग'मवशा समुपैति लक्ष्मीः ||४८||

Stōtra-srajam tava jinēndra! Guṇairnibad'dhām,
Bhaktyā mayā rucira-varṇa-vicitra-puṣpām |
Dhattē janō ya iha kaṇṭha-gatāmajasram,
Tām 'mānatuṅga'mavaśā samupaiti lakṣmīः ||४८||

// इति श्रीमानतुङ्गाचार्य-विरचितं आदिनाथ-स्तोत्रं समाप्तम् //
// *Iti śrīmānatungācārya-viracitam ādinātha-stōtram samāptam //*

* * * A * * *

2A lotus